

Messadi per la radunanza communal digls 30 d'otgover 2020

Stimadas votantas, stimos votants

Suandontamaintg az infurmainsa dallas tractandas, tgi vignan discutadas e deliberadas a caschung dalla radunanza communal digls 30 d'otgover 2020.

Protocol dalla radunanza communal digls 27 d'avost 2020

Digl protocol dalla radunanza communal digls 27 d'avost 2020, ins ò savia piglier invista u tg'el ò savia neir retratg a parteir digls 4 da settember 30 deis an canzleia communal. Ainfer chel termin èn neidas inoltradas nignas protestas. Igl protocol vign damai declaro per approvo e sottascretg digl mastral e digl protocollist.

Lescha davart la protecziun dalla populaziun digl cumejn Albula/Alvra

La lescha davart la protecziun dalla populaziun digl cumejn Albula/Alvra (lescha communal davart la protecziun dalla populaziun; LCPP/GBSG), intenda da schurmager la populaziun e la sia basa da veiver an situaziuns spezialas ed extraordinarias. La situaziun e las lavours anturn igl sbuaditsch dalla muntogna a Brienz/Brinzauls, on demusso evidentamaintg la necessitad da cleras cundizuns legalas.

La lescha cantunala dalla populaziun deleghescha differentas incumbensas agls cumejns, numnadamaintg an vista a situaziuns spezialas u extraordinarias u an cass acuts. La lescha preschainta davart la protecziun dalla populaziun digl cumejn Albula/Alvra, regla igls prapcepis, las noziuns, l'organisaziun directiva scu er las cumpetenzas digls organs directivs communs. Chels sa cumponan dalla suprastanza communal, digl **Stab Directiv Communal (SDC)**, digl schef u dalla scheffa digl SDC, digl schef, resp. dalla scheffa digl SDS, scu er digls commembers digl SDC. Igl SDC ordinescha tottas maseiras da prevenziun e superaziun per situaziuns spezialas ed extraordinarias, inclus las differentas evacuaziuns. Chellas ordinaziuns èn liontas per mintgign ed on da neir observadas. Per cass da negligentscha dall'ordinaziun pon igl SDC ed igls ulteriours organs ordinar l'execuziun d'uffezi a gravezza digl caschunader.

Per saveir realisar las maseiras pigleidas, pò, ultra da chegl, er neir fatg adiever da sustign pulzial. La cumpetenzza finala da decider aint igl SDC schea tar igl schef, resp. la scheffa. Chellas cumpetenzas da decider èn indispensablas an situaziuns spezialas u extraordinarias per saveir garanteir la protecziun dalla populaziun conform agl taimp ed effiziant. Dallyas gedas stò neir reagea ainfra minutas, scu tg'igl exaimpel dalla bova agl Piz Cengalo a Bondo ò demusso. Igls costs per la maseira da prevenziun an risguard da situaziuns spezialas ed extraordinarias scu er igls costs per survantscher tals, porta igl cumegn. Igls costs tgi èn colliias cun las evacuaziuns on pero da neir purtos dallyas persungas evacuadas. La suprananza communal è da relascher en reglamaint, tgi cuntigna igls detagls, numnadamaintg igls carnets da dueirs digls organs directivs communal.

**Surava: Sanaziun dalla serenera La Nois (cuminanza da scopo serenera Albula)
- Credit brut CHF 501'000.00 (incl. TPV)**

La serenera La Nois a Surava è neida messa an funcziun igl onn 1989 e tracta l'ava persa dallyas fracziuns da Surava e Brienz/Brinzauls (sainza Vasarauls). Siva 30 onns da menaschi, on tschertas parts digl indrez contanschia u surpaso lour dirada da veta pussebla, u tg'igl mantignamaint è gravagea, causa tgi mantgan tocs da reserva. Ultra da chegl èn ble-ras parts digl indrez corrodos fermamaintg perveia da problems d'umiditad.

Igl avregl 2018 è'l nia statuia igl studi «Analisa digl stadi e plan d'investiziun a parteir digl 2018», tgi ò examino schibagn la sanaziun dalla serenera cun dus variantas scu er en attatg alla serenera d'Alvagni. Sen intimaziun digl cumegn Albula/Alvra ègl nia examino supplementaramaintg en attatg alla serenera da Casti. Sen basa dalla geologia (bova da Brinzauls) vign pero an dumonda angal la vart sanestra dalla val (vers sid). An chel connex è neida elaborada la realisabladad d'ena lengia dalla serenera La Nois anfignen tar la reit dalla canalisaziun existentada da Casti scu er la capacitad dalla serenera da Casti per en attatg supplementar da radond 550 valours d'abitants.

La cumischung da menaschi dalla serenera ò examino igl studi da realisabladad cun ena stema digls costs per ena lengia davart sanestra dall'Alvra cun attatg alla serenera a Casti. A mang digls ots costs d'investiziun e mantignamaint per las variantas d'attatg cun lengias da pumpar ainten la serenera d'Alvagni resp. ainten la serenera da Casti, duessan neir persequitadas igl mument nignas variantas cun lengias da pumpar.

La cumischung da menaschi dalla serenera recumonda, da realisar en project da sanaziun redutgia (maseiras da sierezza) dalla serenera La Nois. Igls costs d'investiziun calculos, incl. tgossas imprevidas, honoraris e taglia sen ple valeta, montan a radond CHF 501'000.00. Chellas maseiras da sierezza duessan garanteir en menaschi, tenor l'analisa da stadi e plan d'investiziun anfignen tar ena sanaziun totala eventuala dalla serenera. Tenor la clav da repartiziun 2020 dalla cuminanza da scopo Albula/Alvra vignan igls costs d'investiziun repartias scu suonda :

Albula/Alvra	51.46 %	CHF	257'714.00
Barvogn Filisour	30.01 %	CHF	150'292.00
Farrera	18.53 %	CHF	92'799.00

La supastanza communal propona alla radunanza d'approvar igl credit brut an import da CHF 501'000.00 per en project da sanaziun redutgia.

Parc Ela – Renovaziun digl contract digl parc pigl 2022 – 2031

Scu tot igls oters parcs naturels svizzers stò er igl Parc Ela aspirar mintga 10 onns tar la confederaziun per la rancunaschientscha (label). Scu part dall'istanza, stò igl contract digl parc tgi è valevel anfignen alla feugn digl 2021 tranter igls cumegns e l'uniun Parc Ela, neir prolungo per igls onns 2022 anfignen 2031. La populaziun pò decider cotras, sch'igl sies cumegn duess rastar per ulteriours 10 onns ena part digl Parc Ela. Igl contract digl parc regla las incumbensas e las rollas tranter igls cumegns digl Parc Ela ed igls purtaders digl parc (uniun Parc Ela).

Igl parc vign realiso, schi quatter digls seis cumegns igl approveschan. Cumegns tgi refuseschan igl contract digl parc, furman siva digl 2022 betg ple ena part digl Parc Ela. Las suprestanzas communalas digls seis cumegns digl Parc Ela, Albula/Alvra, Barvogn Filisour, Tavo (Tavo Tagn), Lantsch/Lenz, Farrera e Surses, èn s'accordadas per en nov contract digl parc, tgi sa disfrantzgescha angal an pacs puncts anvers igl contract digl parc d'anfignen ossa. Igls cumegns paian all'uniun Parc Ela venavant ena contribuziun da commember (siva digl 2005 annualmaintg 17 fr. per persunga). En augmaint dalla contribuziun n'è betg previa. Danov è nia integro en artetgel, tgi lubescha ad en singul cumegn en'extrada prematurada, schi en project niss betg approvo resp. lubia cumprovadamaintg, sulettamaintg perveia digl li aint igl Parc Ela.

Igl parc natural è sa sviluppo plaschevlamaintg bagn aint igls davos onns. Giasts ed indigens, pero er nateira e cuntrada profiteschan digls numerous projects dall'uniun Parc Ela. Ampremas temas, tgi en parc natural regiunal magna a restricziuns ed impedimaints, èn betg sa verifitgeidas ni aint igl Parc Ela ni ainten egn digls oters 15 parcs naturels svizzers.

Malgro igl svilup positiv dattigl anc bler da far aint igl Parc Ela. L'uniun Parc Ela ò constato tranter oter en ulterior basigns d'ager segl sectour economia: Tar la producziun e commercialisaziun da products regiunals, ma er cun ena preschientscha comunabla sen la fiera turistica dattigl anc pussebladads d'antradas betg utilizadas. Er segl sectour dalla promozion dalla cultura e cun dar fadeia da reunair gliout, vischnancas e vals, vot igl Parc Ela dar en accent supplementar aint igls proxims onns.

La supastanza communal propona alla radunanza communal d'acceptar igl contract digl Parc Ela per igls onns 2022-2031.

Albula/Alvra: Rendachints finals / rapports da rendachints

a) Brienz/Brinzauls: Furniziun d'urgenza a Vasarauls (ava/electricidad)

A caschung dalla radunanza communal digl 1. da zarcladour 2020 on igls votants digl cumegn uriund da Brienz/Brinzauls approvo en credit brut da CHF 740'000.00 (incl. TPV) per realisar la furniziun d'urgenza a Vasarauls (ava ed electricidad). Sen fundamaint dallas relaziuns sa midadas parzialmaintg (tranter oter cundiziuns digl uffezi federal digl ambiaint UFAM arisguard igl trassé dallas lengias), è igl project tgi datescha digl 2012 stuia neir sur-luvro ed igls costs stimos danov. Igls votants digl cumegn Albula/Alvra on approvo a caschung dalla radunanza communal digls 20 da fanadour 2018 en credit supplementar an import da CHF 550'00.00 (incl. TPV).

Igls costs totals montan CHF 1'121'891.95 (incl. TPV). Igl credit delibero da CHF 1'290'000.00 (incl. TPV), è nia sotpasso per CHF 168'108.05.

La part pigl provedimaint d'ava monta CHF 437'229.95 e la part pigl provedimaint electric CHF 684'662.00. Siva dalla deducziun dalla sieranza da bietgs (CHF 32'179.00) e digl Padrinadi Svizzer per vischnancas da muntogna (CHF 100'000.00) restigl pigl cumegn Albula/Alvra en import da CHF 989'712.95.

b) Alvaschagn – Casti: Veia da gôt «Fops»

Igls 25 d'avregl 2018 è la radunanza communal digl cumegn Albula/Alvra approvo en credit brut da CHF 575'000.00 (incl. TPV) pigl project collectiv: Equipaziun 2018 – Veia da gôt Fops. Igl project cuntigniva ena sanaziun cumplessiva dalla veia da gôt existenta a Fops sen ena lunghezza da 1.14 km da Sisseals (hotel Mistail, Alvaschagn) anfignen tar igl reservuar e l'ovra hidraulica per ava da beber digl provedimaint d'ava dalla fracziun da Casti.

Igls costs totals montan CHF 596'918.05 (incl. TPV). Igl credit delibero da CHF 575'000.00 (incl. TPV) è nia surpasso per CHF 21'918.05. Siva dalla deducziun dallas contribuziuns cantunalas da 68 %, v.d. CHF 405'966.75 e la contribuziun digl Padrinadi Svizzer per vischnancas da muntogna da CHF 180'840.00, restigl agl cumegn Albula/Alvra costs an import da CHF 10'111.30.

Casti, igls 7 d'otgover 2020

La suprastanza communal Albula/Alvra